

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Datum 2025-04-08

Dnr SI 2024:8547

Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Tretjärnsskolan F-3 i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den **7 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att undervisningen ska bedrivas under ledning av lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

- Se till att all undervisning bedrivs under ledning av lärare. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med uppgifter om vilka lärare som ansvarar för och bedriver undervisning i respektive ämne och ämnesområde i den anpassade grundskolan (1 kap. 3 § och 2 kap. 15 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser legitimations- och behörighetskrav för lärare, extra anpassningar och särskilt stöd samt frånvaroutredningar och skolans förebyggande arbete för trygghet.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:8547) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys inlett en tillsyn av Tretjärnsskolan F-3 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tretjärnsskolan F-3 följer gällande bestämmelser.

I tillsynen har Skolinspektionen besökt skolan den 26–27 februari och genomfört lektionersobservationer samt intervjuat med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningen ska bedrivas under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har fått in en förteckning över vilka personer som är anställda som lärarassistenter och lärare vid skolenheten. Därtill har huvudmannen gett in en kopia på lärarnas legitimationer och information om vem som ansvarar för undervisningen i respektive ämne och årskurs.

I förteckningen har huvudmannen angett att alla utom en av de som är anställda som lärare är legitimerade och tillsvidareanställda. Vidare uppger rektorn och huvudmannen i svar på kompletterande frågor att läraren som saknar legitimation är visstidsanställd.

Det framgår även av förteckningen att en ur personalen är anställd som lärarassistent, men ansvarar för all undervisning i slöjd vid skolenheten under innevarande läsår. På uppföljande frågor rörande detta bekräftar rektorn att personen ifråga är anställd som lärarassistent, men bedriver undervisning i slöjd. Rektorn berättar att tjänsten är på 20 procent och

utlystes inför detta läsår, men att det inte var någon behörig sökande. Rektorn har därför bedömt att lärarassistenten är lämplig för att bedriva undervisningen men att skolan planerar att utlysa tjänsten igen inför nästa läsår för att försöka få en legitimerad och behörig lärare. Vid granskning av lärarnas legitimationer framgår att inte heller att någon annan i personalen har behörighet för undervisning i slöjd.

Rättslig reglering

I skollagen anges att lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Vidare anges i skollagen att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 13, 15, 18 och 20 §§ skollagen).

Enligt skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen). I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen). I förarbetena till skollagen anges att definitionen av undervisningsbegreppet innebär att lärandeprocessen sker under ledning av lärare eller förskollärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare eller förskollärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165, s.633).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen sett till att kraven så långt som möjligt följs om att elever ska ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare samt att endast den som har legitimation anställts utan

tidsbegränsning. Skolinspektionen bedömer dock att verksamheten vid Tretjärnsskolan inte uppfyller författningarnas krav avseende att all undervisning ska bedrivas under ledning av dem som är anställda som lärare. Detta då det i Skolinspektionens utredning framkommit att slöjdundervisningen bedrivs av personal som är anställd som lärarassistent. Att annan personal än den som är anställd som lärare bedriver undervisningen är en brist i förhållande till författningarna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommuns verksamhet vid Tretjärnsskolan F-3 uppfyller inte författningarnas krav gällande att undervisningen ska bedrivas under ledning av lärare. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av genomförda intervjuer, och i de dokument som Skolinspektionen har tagit del av, framgår att det på skolan finns rutiner för att rapportera frånvaro och att dessa rutiner följs. Vidare uppger lärare och elevhälsa under intervjuer att de genomför utredningar.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen). Om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När

en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (17 kap. 19a § skollagen). Hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara måste avgöras i det enskilda fallet. Det kan i vissa fall räcka med en enklare utredning. Ett exempel på det kan vara att vid en längre sjukfrånvaro begära ett läkarintyg. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, till exempel bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Eftersom varje elevs förutsättningar är olika och orsakerna till frånvaro är mångfacetterade krävs det i andra fall en mer omfattande utredning av vad som har orsakat frånvaron för den enskilde eleven (prop. 2017/18:182 s. 56-62).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav att utredningar ska göras för elever med upprepad eller längre frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av genomförda intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn, samt av de dokument Skolinspektionen tagit del, av framgår att skolan har rutiner för att ge extra anpassningar åt elever som befaras att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper. Vidare framkommer det av nämnda intervjuer att elever med åtgärdsprogram får de särskilda stödinsatser som beslutats om inom ramen för åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de

betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor beskriver de att skolan bland annat genomför kartläggning av elevernas trygghet, vidtar åtgärder utifrån kartläggningens resultat och följer upp skolans arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna. Vidare framkommer det vid dokumentgranskning att skolan har en aktuell plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas för att skapa en trygg miljö för eleverna, en uppföljning av föregående läsårs åtgärder, en redogörelse för vad den senaste kartläggningen av elevernas trygghet visat samt sammanställningen av rapporterade signaler om kränkande behandling visat.

Rättslig reglering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (5 kap. 6, 7 och 8 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av enhetschefen Fredrik Nellemo.

Utredaren Matilda Yvede har varit föredragande i ärendet.

